

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАД
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ
БЕОГРАД**

Пословни број: К-По2 3/2019

**ТРАНСКРИПТ АУДИО ЗАПИСА
са главног претреса одржаног дана 14. јула 2020. године**

Председник већа: Добар дан, седите.

Пре отварања заседања упозоравам све да су дужни у складу са важећим одлукама да носе заштитне маске и рукавице током боравка у судници.

Дана 14.07.2020. године у 13:35 отварам заседање пред Вишим судом у Београду, Одељењем за ратне злочине у предмету К По2 3/2019 против окривљеног Далибора Крстовића због кривичног дела из члана 142 став 1 КЗ СРЈ по оптужници Тужилаштва Босне и Херцеговине број Т 20 0 КТРЗ 000282510 од 20.11.2017. године, коју је преузело Тужилаштво за ратне злочине Републике Србије и изменило својим актом КТО.2/19 од 26.09.2019. године.

Веће поступа у неизмењеном саставу.

Има ли примедби на састав већа? Тужиоче, браниоче?

Констатује се да нема примедби на састав већа.

Записник води записничар Оливера Савић, у раду суда помаже судијски помоћник Ивица Јагодић.

Главни претрес се тонски и оптички снима, а тонски запис ће бити саставни део записника о главном претресу.

Констатује се да су на главни претрес приступили:

- заменик Тужиоца за ратне злочине Љубица Веселиновић,
- окривљени Далибор Крстовић,
- бранилац окривљеног адвокат Милан Вујин, по пуномоћју у списима.

Констатује се да је успостављена видеоконференцијска веза са Судом Босне и Херцеговине.

Добар дан. Да ли ме чујете?

Судија Суда Босне и Херцеговине: Добар дан.

Председник већа: Представите се.

Судија Суда Босне и Херцеговине: Ја сам судија Мира Смајловић и поступама у овом предмету путем међународне правне помоћи, да Вас обавјестим, за данас сте предложили да се у својству сведока саслушају четири свједока. Свједок "Б5", дакле то је свједок који има мјере заштите, затим свједоци Мемна Јашаревић, Фадила Хатић и Тахир Пањета или Пањена, нисам сад сигурна. Обавјештавам вас да од ова предложена четири свједока у суд су приступили двије свједокиње, свједок "Б5" и сведок Мемна Јашаревић. Сведок Фадила Хатић се јавила Одјелу за подршку свједоцима и извјестила да живи у далеко, у неприступачном предјелу тако да јој је отежан долазак на суд, док је свједок Тахир Пањета, нисмо имали број телефона да са њим контактирамо, међутим за овог свједока достава је уредно исказана. Дакле, данас су приступила два свједока: свједок "Б5" и Мемна Јашаревић. Који је Ваш први предлог доказа?

Председник већа: Сачекајте само мало.

У публици присутни: Јелена Диковић, Марина Кљаић, Уна Сабљаковић, Милош Урошевић.

Радници судске страже Горан Илић и Слободан Богдановић. Аудио снимање тока главног претреса обавиће радник Службе режије Вишег суда у Београду Младен Манчић.

Констатује се да су испуњене процесне претпоставке за одржавање главног претреса.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да СЕ главни претрес **ОДРЖИ.**

Главни претрес је јаван.

НАСТАВАК ДОКАЗНОГ ПОСТУПКА

Прво ћемо испитати сведока Мемну Јашаревић.

Судија Суда Босне и Херцеговине: Мало ћете сачекати да сведокиња приступи у судницу.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се у доказном поступку испита у својству сведока Мемна Јашаревић.

Испитивање сведока Мемне Јашаревић

Да ли можете са режијом да видите да се мало јаче чује?

Радник судске страже: Већ сам их позвао, они су мало појачали колико може и то је то.

Судија Суда Босне и Херцеговине: Добар дан. Ево изволите. Ово је мјесто за сведока. Изволите сјести. Ви сте Мемна Јашаревић. Ми смо утврдили Ваш идентитет. Колегинице, у судници је присутна сведокиња Мемна Јашаревић. Изволите остварити комуникацију.

Председник већа: Добар дан. Реците ми да ли сте у сродству са окривљеним Далибором Крстовићем?

Сведок Мемна Јашаревић: Нисам разумила.

Судија Суда Босне и Херцеговине: Сведокињо, можете мало скинути маску да буде јасније. Ево сад ћемо слушалице ставити.

Председник већа: Да ли ме сада чујете? Да ли сте у сродству са окривљеним Далибором Крстовићем?

Сведок Мемна Јашаревић: Не, нисам у сродству и не познајем Далибора Крстовића.

Председник већа: Значи нисте ни у завади?

Сведок Мемна Јашаревић: Не.

Председник већа: Пред судом сте дужни да говорите истину, давање лажног исказа представља кривично дело. Нисте дужни да одговарате на питања којима можете себе и своје блиске сроднике изложити кривичном гоњењу, тешкој срамоти или знатној материјалној штети. Да ли сте ме разумели?

Сведок Мемна Јашаревић: Јесам.

Председник већа: Заклетва гласи: заклињем се својом чашћу да ћу о свему што будем питана говорити истину и да ништа од онога што ми је познато нећу прећутати. Да ли се заклињете?

Сведок Мемна Јашаревић: Заклињем се.

Председник већа: Да ли остајете при свом исказу који сте дали 20. марта 2017. године?

Сведок Мемна Јашаревић: Који је то исказ? У процесу суђења "Бундало и остали", је ли?

Председник већа: То сте дали Тужилаштву Босне и Херцеговине, у предмету 000 282510.

Сведок Мемна Јашаревић: Остајем. Мада је прошло доста времена и заборави се, остајем, мислим, истина остаје истина, не може се измјенити.

Председник већа: Тужиоче, имате ли нека питања за сведока?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Судија захваљујем, питања немам.

Председник већа: Браниоче, имате ли Ви питања? Изволите.

Адвокат Милан Вујин: Мене само интересује када је рођена сведокиња?

Сведок Мемна Јашаревић: 24.09.1953. године.

Адвокат Милан Вујин: Хвала, немам ја даље питања.

Председник већа: Добро. Реците ми каква су Ваша сазнања о догађајима који су се дешавали у просторијама Основне школе у Калиновику?

Сведок Мемна Јашаревић: Ја нисам била затворена у Основној школи Калиновик, то се дешавало прије периода кад сам ја већ отишла из Калиновика. Ја не знам откуд ја у овоме судском поступку јер ја Крстовића и не познајем, а и нисам ни била затворена у школи. Једино могу испричати оно што је било непосредно пред овај затварање и непосредна ратна дејства која су се дешавала у Калиновику.

Председник већа: То сте већ рекли у свом претходном исказу. Реците ми да ли је Ваш супруг боравио у просторијама те основне школе?

Сведок Мемна Јашаревић: Био је затворен заједно са осталим мушкарцима из Калиновика, ја не знам колико, око мјесец дана су били, мјесец дана, али ја сам већ била отишла из Калиновика са дјецом.

Председник већа: Да ли имате нека сазнања од Вашег супруга о томе шта се дешавало у школи?

Сведок Мемна Јашаревић: У школи, прво су били затворени у школи у Калиновику, прво су били затворени мушкарци с подручја Јелеча, то је општина Фоча, месна заједница Јелеч, то су села око Јелеча. Било је затворено 48 мушкараца међу којима је био и муж од моје заове и син од 17 година, и то је био период кад још ја сам још била у Калиновику кад су дошле избјеглице из Јелеча, из Фоче, кад су бјежали пред нападима који су се доле овај дешавали и председник тад неког кризног штаба из Калиновика, Тепавчевић Владе ме је једну вече назвао и рекао да организујемо смјештај тих избјеглица који су дошли у основну школу Калиновик. Било је можда 230 људи, не знам, не бих знала тачно рећи колико их је било, углавном жене и дјеца. У том периоду су заробљени сви мушкарци са подручја Јелеча и били су у основној школи Калиновик, можда пет, шест дана, одведени у Билећу, па поново враћени, касније одведени према КП дому Фоча...

Председник већа: Добро, само мало. То сте причали. Сада нам реците оно што је важно за овај поступак, што се тиче предмета оптужења. Имате ли Ви нека сазнања о догађајима у августу месецу `92. године у тој школи?

Сведок Мемна Јашаревић: Једино из прича осталих свједока.

Председник већа: Чијих прича?

Сведок Мемна Јашаревић: У августу `92. године ја нисам била на подручју општине Калиновик.

Председник већа: Из чијих прича сте Ви чули шта се тамо дешавало?

Сведок Мемна Јашаревић: Из прича родбине која је прошла логор, својих комшиница, својих родица које су прошле основну школу, биле затворене више од мјесец дана, малтретирања која су преживљавале.

Председник већа: Да ли можете да кажете њихова имена?

Сведок Мемна Јашаревић: Да. Самија Кадрић, била је затворена са мајком, невјестом, мајком, невјестом, дјецом својом. Убили су јој сина од 13 година. Знам, причала ми је како је мала цурица, није имала ни 10 година, како је гурала у ћошак да је не виде јер су свако вече, каже, долазили одводили су жене на Павловац или нека друга мјеста. Жене су се враћале уплакане, онај, вјероватно је било малтретирања, силовања, свашта, враћале се у врло тешком стању. Све, могла бих набрајати и остале жене, али углавном је то оно што су те жене преживјеле. Прво нису имале, нису им давали редовно храну, нису дјеца имала да једу, сваки дан је, каже, некад једном, некад два пута улазила група од тројица, четворица мушкараца у сали гдје су они били смјештени и овај, тражила је злато, тражила паре, тражила једно, каже малтретирани жене, одједном се могу дати паре и злато, нема то у недоглед код људи. Онда су пребијали, њеног брата су пребили и онда је одведен у станицу, у МУП Зија Хаџића, њега су испребијали. Да ли је било неких још, да ли је силовања или нешто још било, за Зија, ја то не знам и они то не причају.

Председник већа: Реците ми само да ли знате имена тих лица која су долазила, која су тражила новац, злато, малтретирани их, одводили их? Да ли су Вам рекли?

Сведок Мемна Јашаревић: Према причи ових својих, она је увек спомињала онога Пера Елеза, онда некаквог, па је спомињала и овог Крстовића, спомињала овог, како су га звали, је ли Жути, Жуја, не знам, некако тако. То је једна група од три, четир човјека која, каже, редовно посјећивала, увече одводила жене и малтретирала и тукла људе и тако.

Председник већа: Добро. Да ли има још неко додатно питање за овог сведока? Да ли имате још нешто да кажете у вези ових догађаја што сматрате да је важно да Вас суд није питао?

Сведок Мемна Јашаревић: Па ја бих рекла прво да није ово, не бих ја требала бити свједок у овоме поступку, не знам зашто сте мене одабрали, ја бих радије свједочила у поступку против Груја Драговића и Бошка Говедарице јер сам била запослена у

општини и знам период непосредно прије избијања сукоба, како је то изгледало, како су били односи, каква су била малтретирања, какве су биле пуцњаве ноћи, период кад смо ми тражили заштиту да нас заштите из општине. Обећали нам, а онда све побили. Да су бог да убили једног човјека, остали би побјегли. А овако су побили све људе које су вјеровали у своје комшије.

Председник већа: Да Вам кажем. Није Вас одабрао суд, предложило Вас је Тужилаштво Босне и Херцеговине и зато смо Вас данас позвали да кажете оно што знате о догађајима из августа '92. године.

Питања нема.

Хвала Вам на датом исказу. Можете да идете.

Сведок Мемна Јашаревић: Хвала.

Председник већа: Да ли имате неке трошкове само на име доласка у суд?

Сведок Мемна Јашаревић: Не, нећу трошкове никакве. Хвала.

Председник већа: Довиђења.

Судија Суда Босне и Херцеговине: Добро госпођо, Ви сте завршили, можете напустити. Ево идите са сарадницом. А сад нека уђе свједок Б-5.

Председник већа: Немојте још да уђе сведок "Б5", сачекајте, немојте још да уђе сведок "Б5".

Судија Суда Босне и Херцеговине: Добро.

Председник већа: Тужиоче, позивам Вас да се изјасните имајући у виду да сте Ви преузели оптужницу Тужилаштва Босне и Херцеговине, исту изменили, да је сада заступате пред овим судом, да се изјасните о мерама заштите у односу на сведока "Б5" имајући у виду садржину решења Суда Босне и Херцеговине С1 1К 02544217 КРН од 09.06.2016. године и став 8 истог решења. Имајући у виду да се ту помињу различите мере заштите које се односе на овог сведока. Изволите.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Судија, ја предлажем да се заправо искључи јавност, мислим да је то најједноставније пошто је окривљени упознат са идентитетом ове сведокиње и ја предлажем да се искључи јавност и можемо да је испитујемо.

Председник већа: Да, нисам Вас то питала. Имајући у виду да је Тужилаштво Босне и Херцеговине предложило више мера заштите, а да је суд усвојио само једну. Да ли Ви одустајете од ових других предложених мера?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Ја не знам које су друге предложене мере. Њен идентитет је скривен, име и презиме је скривено и било би добро да јавност не види њен лик и наравно да не чује њено име и презиме.

Председник већа: Добро. У односу на ове друге предложене мере, да ли од њих одустајете?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Одустајем, да.

Председник већа: Добро.

Констатује се да заменик тужиоца за ратне злочине Љубица Веселиновић одустаје од предложених мера заштите сведока "Б5" предложених од стране Тужилаштва Босне и Херцеговине, ближе описаних у решењу Суда Босне и Херцеговине С1 1К 0254217 КРН од 09.06.2016. године.

Браниоче, изволите, изјасните се о овом предлогу тужиоца у погледу искључења јавности.

Адвокат Милан Вујин: Одбрана се не противи предлогу.

Председник већа: Добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Одређује се пауза ради одлуке већа.

Након паузе,

Веће доноси

Р Е Ш Е Њ Е

На основу одредбе члана 363 тачка 4 у вези члана 106 став 1 ЗКП, ИСКЉУЧУЈЕ СЕ јавност са дела главног претреса на коме ће бити испитан сведок под псеудонимом Б-5, имајући у виду специфичност радњи које се окривљеном стављају на терет.

Констатује се да је јавност удаљена са главног претреса.

ИЗОСТАВЉЕН ДЕО транскрипт аудио записа са главног претреса на коме је искључена јавност.

У даљем току главни претрес је јаван.

Тужиоче, изволите, имате ли Ви неке предлоге? Ми имамо ово заказано за 21. јули.

Заменик тужиоца за ратне злочине: Имам, судија. Љубазношћу колеге из Босне и Херцеговине Адиса Нуспахића ја сам добила, прослеђен ми је Извод из Матичне књиге умрлих за Перван Назу која је преминула 09. марта 2018. године, значи ради се о

предложеним сведоцима, затим за Хамзић Селима, он је преминуо 18. марта 2019. године и имамо Извод из Матичне књиге рођених за Хацић Зију где у напоменама пише да је умро 08.06.2017. године, па Вам ја ово предајем и предлажем да се у смислу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 изврши увид у њихове исказе.

Председник већа: Дајте ми.

Констатује се да заменик Тужиоца за ратне злочине прилаже суду извод из Матичне књиге рођених Босне и Херцеговине Републике Српске, општине Калиновик која се води за матично подручје Дагањ под редним бројем 1 за 1963. годину, Извод из Матичне књиге умрлих Босне и Херцеговине Федерације Босне и Херцеговине Кантона Сарајево, општине Трново, која се води за место Трново под редним бројем 16 за 2019. годину, Извод из Матичне књиге умрлих Босне и Херцеговине Федерације Босне и Херцеговине, Зеничко-добојског кантона општине Зеница која се води за матично подручје Зеница под редним бројем 197 за 2018. годину.

Браниоче, тужилац је ово приложио у оригиналу. Да ли желите да извршите увид и да ли сте сагласни са овим предлозима?

Адвокат Милан Вујин: Сагласан сам, нема потребе.

Председник већа: Добро.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

УСВАЈАЈУ СЕ предлози заменика Тужиоца за ратне злочине да се у доказном поступку изврши увид у:

Извод из Матичне књиге умрлих Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине, Зеничко-добојског кантона општине Зеница која се води за место Зеница под редним бројем 197 за 2018. годину.

Извод из Матичне књиге умрлих Босне и Херцеговине, Федерације Босне и Херцеговине Кантона Сарајево, општине Трново, која се води за место Трново под редним бројем 16 за 2019. годину,

Извод из Матичне књиге рођених Босне и Херцеговине Републике Српске општине Калиновик која се води за матично подручје Дагањ под редним бројем 1 за 1963. годину.

У том случају можемо да извршимо увид у исказе ових сведока, имајући у виду да су преминули.

Суд доноси

Р Е Ш Е Њ Е

Да се на основу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП на сагласан предлог странака изврши увид у

Записник о саслушању сведока Зије Хацића пред Тужилаштром Босне и Херцеговине број Т 20 0 КТRZ 0002825 10 од 22.03.2017. године.

Има ли потребе да приказујемо овај исказ, браниоче?

Адвокат Милан Вујин: Нема, нема.

Председник већа: Добро.

Записник о саслушању сведока Назе Перван пред Тужилаштром Босне и Херцеговине број Т 20 0 КТRZ 0002825 10 од 22.02.2017. године;

Записник о саслушању сведока Селима Хамзића пред Тужилаштром Босне и Херцеговине број Т 20 0 КТRZ 0002825 10 од 10.03.2017. године.

Да ли има неко да примети нешто на неки од ових исказа сведока које смо сада извели?

Заменик тужиоца за ратне злочине: Немамо, судија.

Председник већа: Браниоче, окривљени?

Адвокат Милан Вујин: Па, имајући у виду да смо извршили увид у исказе који су дати пред Тужилаштром, а без могућности да буду испитани на главном претресу, ми стављемо један приговор да се сви искази односе само на рекла-казала причу, а не на њихова сазнања о догађају о коме расправљамо.

Председник већа: Добро. То је све што је било планирано за данашњи главни претрес. Ми имамо заказани главни претрес за 21. јули 2020. године, ту је промењен термин за 09,30 имајући у виду могућности Суда Босне и Херцеговине.

На тај главни претрес позваћемо још једном и сведоке који нису приступили на данашњи главни претрес Тахира Пањету и Фадилу Хатић.

Главни претрес је завршен у 14,30 часова.

ЗАПИСНИЧАР

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА - СУДИЈА